

26 березня ц. р. ректором Одеського держуніверситету професора ІГОРЯ ПЕТРОВИЧА ЗЕЛІНСЬКОГО переважною більшістю голосів обрано народним депутатом СРСР.

Трудовий колектив університету висловлює впевненість, що наш депутат буде з честю представляти інтереси своїх виборців у Союзному парламенті, як і інтереси радянської вищої школи.

Успіхів Вам, Ігоре Петровичу, в депутатській діяльності!

## РЕСПУБЛІКАНСЬКА МІЖВУЗІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

28—29 березня в Одесському держуніверситеті відбулася науково-практична конференція проректорів і деканів університетів УРСР. Керівники вузівських колективів зібралися, щоб обговорити проблеми, які виникли у ході перебудови системи вищої освіти у масштабах республіки.

На пленарних і секційних засіданнях відбулася ділоза, відверта розмова з найрізноманітнішими питань удосконалення підготовки спеціалістів в університетах. Видання нових учебників з сучасних дисциплін, оновлення структури підготовки кадрів, проблеми розподілу і цільової підготовки спеціалістів, комп'ютерізація, переход на госпрозрахунок науково-дослідної частини, інтернаціональне виховання, план прийому, гуманізація та екологізація вищої освіти — ось далеко не повний перелік питань, які розглядали учасники зустрічі. Важливо, що на конференції проректори і декані ділилися з колегами інших університетів своїм досвідом вирішення цих питань.

У роботі конференції взяли участь начальник управління вищої освіти Мінвуза УРСР Ю. М. Бугай і начальник відділу університетської та економічної освіти Мінвуза УРСР М. Ф. Степко.

Учасники зустрічі тепло поздоровили ректора ОДУ проф. І. П. Зелінського з обранням у народні депутати СРСР і дали йому наказ сприяти подальшому удосконаленню системи вузівської освіти у країні, докласти всіх зусиль до реалізації партійних ідей перебудови.

О. ГУБАР.

## У ПАРТКОМІ ОДУ

На черговому засіданні парткому, що відбулося 29 березня ц. р., розглянуто питання про роботу партійних організацій фізичного і біологічного факультетів з самодіяльними угрупуваннями молоді і по розвитку студентського самоврядування, про діяльність партійних організацій по застосуванню масово-політичної роботи у ході кампанії по підготуванням та проведенню виборів народних депутатів СРСР.

Доповідали тт. Куляженко С. І. та Домбровський О. І.

Заслухано також питання про виконання постанови парткому від 20 грудня 1988 року «Звіт комуністів т. т. Рутовського і Нечаєва про готовність гуртожитків до зимівлі» (Калустян Л. Х.). Обговорені інші питання внутрішньопартійної роботи, розглянуті персональні справи трьох комуністів.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!



# За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 12 (1745) 31 БЕРЕЗНЯ 1989 РОКУ

Ціна 2 коп.

## ДО ЧИТАЧІВ

У травні ц. р. відбудеться пленум Центрального райкому Компартії України, учасники якого розглянуть питання «Про роботу партійних організацій по опануванню політичними методами роботи з молоддю в умовах демократизації і гласності».

Райком партії звертається до читачів «ЗНК» з проханням висловитись з приводу запропонованої теми, надсилати свої пропозиції або поради з власного досвіду стосовно нових підходів до молодіжних проблем. З особливою увагою будуть розглянуті позиції і міркування самих студентів з різних аспектів молодіжного життя, в тому числі й критичні зауваження по роботі партійної організації університету в молодіжному осередку.

Матеріали з початку «На пленум райкому партії» можна надсилати в партком ОДУ, в редакцію «ЗНК» чи безпосередньо в райком партії. «ЗНК» з нинішнього номера відкриває спеціальну рубрику і сподівається, що читачі активно відгукнуться на звернення Центрального райкому партії.

на трибуну пленуму райкому партії

## Серіал без «хеппі енд»

Вже стало традицією виносити на загальноуніверситетське обговорення гості під час зустрічей, які вимагають негайного вирішення. Так було і 24 листопада минулого року, коли за ініціативою студентів відбулася конференція з питань удосконалення викладання на військовій кафедрі. Ось і нинішнього року, 17 березня, проведена студентська конференція, на якій обговорювалися і вирішувалися проблеми гуртожитків.

Учасники конференції добре підготувалися: заздалегідь була проаналізована робота всіх службових установ, які мають відношення до гуртожитків, і в першу чергу — робота самих студентів у гуртожитках. Кохен з учасників конференції одержав тези, підготовлені комітетом комсомолу і студентським профкомом, а також запропонований перелік першочергових дій. Редколегія «Історика» і «Комсомольського прожектора» історичного факультету поширили документальні приклади, що свідчать про нездійснений санітарний стан у гуртожитку № 2.

На конференцію були запрошенні секретар парткому університету В. В. Аніщук, проректор по АГЧ І. Г. Рутовський, декан по роботі з іноземними студентами Л. Х. Доленко, декан інших факультетів, дирекція студмістечка.

Конференція почалася. І, спершу «не пішла». Виникла незрозуміла апатія з боку делегатів. Потім почалися нудні чвари між юрфаком і філфаком через гуртожитки. І закінчилося все це взаємними звинуваченнями радянських та іноземних студентів.

І все ж, як кажуть, здоровий глупд вів гору. Пролунали ділові пропозиції, спрямовані на демократизацію і гуманізацію життя у гуртожитках. Все ж таки відбулася конструктивна розмова про

О. НІКІШЕВ,  
студент  
2 курсу  
філфаку.



## ВЧИМОСЯ МИСЛИТИ

Сьогодні в університетських колах можна почути найсучасніші думки про студентство — воно інертне, пасивне, байдуже, маловиховане, утримансько настроєне, переоцінене свої можливості, має екстремістські нахили в ідеологічному відношенні і т. ін.

Зазначимо одразу: очевидно, є чимало підстав для таких суджень. І тим не менше ми б поки що утримались від кваліфікації таких категоричних оцінок. Адже насправді студенти зовсім не такі, як нам здається на перший погляд. То ж які вони, що їх турбує, цікавить, непокоїть, з чим вони згадні і від чого рішуче відмовляються? Про це й піде мова у бесіді, яку ми пропонуємо нашим читачам.

Співбесідника ми не вибирали спеціально. Була лише одна умова: щоб студент не був «круглим» відмінником і щоб він був спроможний чітко викласти те, про що насправді думає. І нам порадили: запросити Анатолія Місечку, студента 2-го курсу істфаку, заступника секретаря комсомольської організації курсу з ідеологічної роботи.

— Анатоліо: давайте з самого початку домовимося: розмова буде на рівних, розмова відверта — про все, що стосується життя і навчання наших університетських студентів. Отже, що б ви сказали у відповідь на звинувачення, що наші студенти — інертна маса?

А. М.: Це у корені неправильно. Згоден, серед нас є різні люди, в тому числі, як кажуть, і необоротно інертні. Але що стосується студентської маси, гадаю, тут ми підходимо не з того боку. Очевидно, правильніше було б спіткти, а чому більшість студентів виявляють пасивністю? Я спробую дати відповідь на це питання, звичайно ж, як я розумію сам.

Візьмемо, наприклад, студентський гуртожиток. Що це тає — я знаю не з чуток, бо мені самому доводилося там жити. Так от, чому сьогодні так багато розмов про те, що навіть у побутових питаннях, самообслуговуванні студентського самоврядування захлинулося? Чому ми змушені говорити про порушення режиму, про огідний санітарний стан, відсутність культури по-ведіння, та й просто неподобства — бійки, випивки і т. д.?

Зрозуміло, можна було б посилятися на різні причини: низький рівень свідомості, елементарна невихованість. До того ж живе й таке уявлення, немов у цьому казенному будинку ти знаходишся 3—4

(Закінчення  
на 2-й стор.).

[Закінчення.  
Початок на 1-й стор.]

роки, а потім — диплом у руки і тебе тільки й бачили. Хто ж тоді з тебе спітає, якщо ти зник. Буває й таке.

Але я хотів сказати про інше. Згадую нашу студраду, у гуртожитку істфаку, якою керував Олександр Єрмоленко. Яка тоді в гуртожитку була дисципліна! Всі питання вирішували самі студенти — і прогуский режим, і порядок, і чесність прибирання. Абсолютно все. І головне, наявіть студенти-іноземці охоче дотримувалися загального ладу. А чому? Та тому, що Єрмоленко був особистістю, він був справжнім лідером, ватажком, якого всі визнавали. Ініціативний, діловий, він умів поставити себе і серед ровесників, і у стосунках з адміністрацією. Дуже важливо мати справжнього лідера, особливо сьогодні, коли демократизація набирає дедалі впевненішу ходу. Лідер об'єднує навколо себе найбільш діяльні, розумні сили, і це добре сприяє на кожний колектив.

Є ще одна обставина, про яку не можу не сказати. Це бідність наших гуртожитків. Адже ми спілкуємося з іноземними студентами і з їхніх розповідей знаємо, в яких побутових умовах живуть наші ровесники за кордоном. Хіба постійні неполадки в обладнанні, меблюванні не припиняють нашу людську гідність? А ці таргани, пацюки, споконвічні патьоки, відсутність води в туалетах, сміття, що не вивозиться... Чи варто продовжувати?

Але у нас все це чомусь зводиться лише до питань побуту, котрі з року в рік не вирішуються невідомо з чиєї вини. На мою думку, однак, тут є не лише моральний, але і правовий бік справи. Ми, студенти — безправні. Ми лише «зобов'язані» і «повинні», але зовсім не маємо нілких прав, щоб запросити те, що нам необхідно для нормального життя. А якщо чогось вимагаємо, то нас годують безкінечними ввічливими обіцянками. Впевнений, що представники адміністрації мені можуть заперечити: мовляв, скільки зам не давай, все — як в безодні. Що ж, згоден, і студенти багато в чому винні. Але хто серйозно покарає хон одного з нас за розбиту шибку чи поломений стілець?

А хіба не принижує людську гідність те, що до іноземних студентів у гуртожитку одне ставлення, а до нас — інше? Там намагаються забезпечити максимально кращі умови. І нерідко дехто з наших іноземних гостей навіть кепкує з нас: мовляв, ми — ніхто, якщо наша ж адміністрація нас не поважає.

— Все, що ви говорите, на жаль, гірка правда. Але от що стосується людської гідності. Я добре пам'ятаю перші післявоєнні роки. Руїни, голод, а часто і жахливе убоство. Але це не було випразданням розпущеності, поблажливого ставлення до себе. Люди вміли поважати один одного. З'ясовували стосунки, не підвищуючи голосу. Я маю на увазі дисонанс у стосунках радянських та іноземних студентів. Між іншим, не ви перший, хто говорить про це. Звідки ця відчуженість, не-контактність [до речі, на це скаржилися на сторінках «Вечерній Одеси» і студентки з НДР, що навчаються в нашому університеті]. Як ви пояснюєте цей феномен?

А. М.: Спілкування між нами й справді однобоке. Щоправда, є чимало прикладів, коли радянські студенти більше дружать з іноземними ровесниками, ніж зі своїми співівчизниками. У них складаються чудові людські стосунки.

Ви запитуєте, чим пояснити цей феномен? Очевидно, да-

ється візнаки багаторічна практика, коли всім нам втлумачували, що представники буржуазного суспільства не відзначаються високою моральністю. «Залізна завіса» — це реальність, яку ігнорувати неможливо. Напевно, продовжує спрацьовувати пам'ять про минуле.

Але ж головне, на мій погляд, і про це треба сказати з повною відвертістю, це побоювання багатьох із нас виявиться людьми обмеженими в очах іноземців. Хочено ми цього чи ні, але у багатьох іноземних студентів більш широкий кругозір. Точніше, вони більш розкuti і самостійні у мисленні, мають навички і вміння вести полеміку, дискутувати. Вони, мабуть, більш політизовані. Зважте й на те, що розкотому спілкуванню заважає інколи погане знання іноземними студентами російської мови і повне незнання нами їхньої мови. Це теж проблема.

КПРС. Ні, не можна сказати, що він нічого нам не дав, це було б невірно. Змінюються методика викладання, викладачі намагаються застосовувати додакові матеріали, документи, публістику. У нас на заняттях все частіше виникають дискусії. Однак що значною мірою від особистості викладача залежить ефективність вивчення того чи іншого предмету.

Дехто з викладачів-суспільствознавців намагається надати старим догмам нову оболонку. Це мало допомагає: їх лекції залишаються такими ж нудними, як і раніше, не примушують студентів замислюватися над тим, про що йде мова. Нам не просто диктують, а розжовують, немов не вірять, що ми й самі в чомусь можемо розібратися. А хто не спроможний цього зробити, значить, він помилився адресою і зовсім випадково опинився в університеті. Така моя думка.

Але й викладачам також варто замислитися над тим,

во, фізикам — історія музики. А що потрібно самим студентам, у них ніхто не запитував.

Ось приклад того, як у нас вирішуються подібні проблеми. Минулого року студенти-істфаківці виявили ініціативу і добилися, щоб нам читали курс риторики. Дуже цікавий предмет. Культура слова, ораторське мистецтво нам потрібні, незалежно від спеціалізації. Але чому на лекціях немає юристів, філологів. Кажуть, що й так переобтяжені учбози програмами. Чим, малоцікавими і необов'язковими спецкурсами?

А візьміть суспільні дисципліни. Хто може звести їх воєдино, у щось доладне? Адже паралелізм у цих курсах відвертає студентів від таких цікавих дисциплін, як філософія чи історія.

Ми говоримо про демократизацію навчання. Але в чому це проявляється? Чули, що на географії студенти вимага-

ативою комсомольського активу створено політичний клуб, де ведеться жива полеміка з найактуальніших проблем внутрішнього і зарубіжного життя. В центрі нашої уваги — неоднозначні матеріали з «Огонька», «Нового міра», «Знамени», «Літературної газети» та інших видань. Ми вчимося мислити, слухати опонента, відстоювати у гострій полеміці свою точку зору. В дискусіях «на рівних» беруть участь студенти і викладачі. На засідання нашого клубу приходять і члени різних неформальних організацій. Це добре. Думаю, що й викладачам корисно і цікаво відвідувати наші раунди.

— Цікаво, як студенти, і особисто історики, сприймають полеміку, котра зараз ведеться в радянській пресі з питань міжнародних стосунків, різних фронтів і рухів?

А. М.: Скажу відверто, дещо дивує. Візьміть той же рух України за передбудову. Хто з нас, студентів, читав проект програми цього руху? Можна перелічити на пальцях однієї руки. Знову, як колись, те, що говориться на газетних шпальтах, ми повинні приймати на віру. А на кожному кроці нагадуємо при цьому про нове мислення, ініціативу, вміння самому оцінити той чи інший факт. Органи пропаганди роблять собі ж ведмежу послугу.

Я особисто уважно прочитав програму Руху. Не з усіма положеннями погоджуєсь. Ось, наприклад, розділ «Національне питання. Мова. Культура». «Мова кожного народу», — говориться в проекті, — це фундамент його національного буття, це загальнолюдська цінність». Дуже вірне положення. А далі: «...необхідно запровадити для всіх випускників шкіл УРСР вступні екзамени з української мови до вузів республіки, незалежно від їхнього підпорядкування». Але при такому положенні юнаки і дівчата, які закінчують школи з російською мовою викладання, будуть у гіршому становищі, аніж їх ровесники — українці.

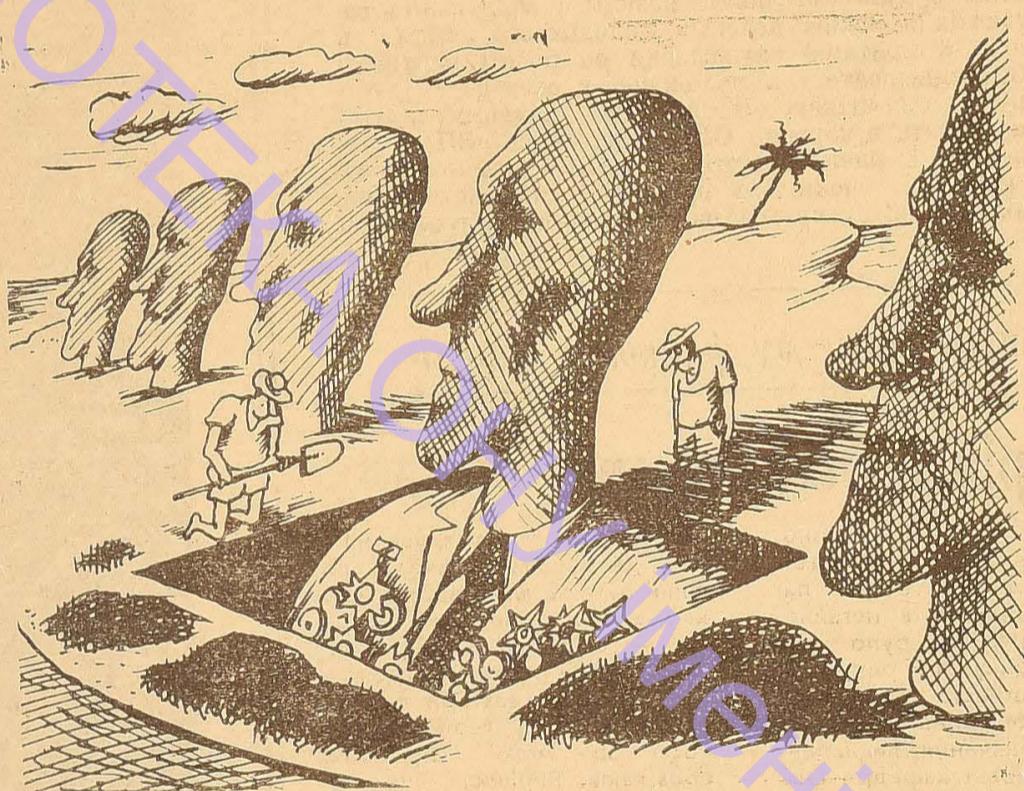
Насильницькими методами не можна примусити людей вивчати ту чи іншу мову. Треба пробудити потяг до неї, почуття прекрасного в мові іншого народу.

Візьміть Львів, скільки ненікрайнів проживає в цьому місті. А як їм полюбилися українські пісні, український гумор. І вони в більшості своїй добре володіють і українською мовою. Це — ознака справжньої культурності людини. Мабуть, саме тому у Львові виникають масові товариства шанувальників української мози, членами яких є представники різних національностей.

Гадаю, що молодь треба було ознайомити з проектом народного руху. Запевняю вас, ми зможемо у всьому вірно розібратися. Якщо я особисто вважаю, що ніякого відкремлення України від інших Союзних республік не може бути, то будьте певні, я зможу обґрунтівувати свою думку.

Ми вивчаємо історію. І коли співставляємо сьогодення з минулим, то легко переконуємося, що багато з того, що зараз сприймається як нове, насправді, було на Україні ще в 20-ті роки: різні товариства, приватні видавництва, спілки художників і літераторів, одним словом — плюрализм у дії. Власне кажучи, ми повертаємося до витоків національної свідомості і культури. Але робити це треба розумно, без лицемірства, з повагою до людей. І пам'ятати, що будь-яка крайність буде лише шкодити передбудові.

Бесіду вів  
М. ЩЕРБАНЬ.



Хоча, треба зазначити, що у плані спеціальних знань ми не лише не поступаємося, але дещо й перевершуємо іноземних студентів.

— Але сьогодні в результаті перебудови в країні виникла і посилюється атмосфера реальної демократії і гласності. Чудова можливість самореалізації і становлення людської особистості! Чи відчули ви як представник комсомольського активу зміні у настрої і думках студентів? І в чому ці зміни виявляються?

А. М.: Якщо чесно, то ми, комсомольські ватажки, ще не оцінили нової ситуації і не використовуємо її на практиці. Тобто студентська маса еволюціонує сама по собі, без нашого активного втручання і впливу. Але зміни, справді, відбуваються і нова свідомість стає реальною. Наприклад, сьогодні нас усіх дивує, як це ми могли доводити переваги нашого способу життя, сперечуючись не з реальним опонентом, тобто з тими ж іноземцями, представниками «загниваючого» капіталізму, а між собою. Знаходячись на одній політичній платформі, судили про соціальні системи зарубіжних країн. І все це на основі досить сумнівної інформації. Хибне уявлення, за яке одержували високі бали на семінарах і заликах.

От ми пройшли курс історії

чому, наприклад, викладача П. І. Раннєва на кафедрі гостро критикують, а студенти істфаку втікають з лекцій тих, хто критикує. А увечері йдуть слухати виступи Раннєва у товаристві «Знання».

— Останнім часом на різних офіційних нарадах в університеті багато говорять про демократизацію учбового процесу, гуманітаризацію і гуманізацію виховання. А як до цього ставляться самі студенти?

А. М.: Знаєте, щоб моя відповідь була більш зрозумілою, дайте повірнемося до запитання про те, чому наші студенти виявляють таку несміливість у спілкуванні з багатьма іноземними студентами. Ми поступаємо у культурному плані. Я, наприклад, погано уявляю собі математику чи фізику з вищою університетською освітою, котрій стане викладачем у школі, але й уяві не має, хто такий Петрака і чим відрізняється епоха Ренесансу від епохи Просвітництва. Адже ми — інтелігенти. То ж яку культуру ми понесемо туди, де нам доведеться працювати по завінченню університету?

Спілкуйте будь-якого студента: чи хотіз би він прослухати спеціальний курс з історії світової культури? Гуманітаризація нашої освіти — це черговий формальний акт: хімікам — образотворче мистецт-

во, відмінити право на вільне відівдання лекцій? Але ж це — крок назад. Небажання не крашої частини студентства серйозно працювати над собою. А для адміністрації це стане зайвою підставою піти на невіправдані поступки.

У США чи в інших зарубіжних країнах наші однолітки мають право вибирати той чи інший навчальний курс, програму, викладача. На жаль, ми навіть позбавлені можливості йти на заняття до того викладача, до якого самі ходимо. Навіть це нам нав'язують.

— Анатолію, сьогодні в комсомолі відбуваються складні процеси, які свідчать про серйозні зміни в свідомості молоді. Цікаво почути вашу думку з приводу того, що робиться в університетському комсомолі, щоб подолати глибоку кризу у ВЛКСМ.

А. М.: Зазначимо одразу: ми чомусь соромимося сказати про те, що криза в комсомолі — це логічний результат загальних процесів, що відбуваються в країні. Саме небажання молоді бути «об'єктами ідеологічних експериментів» і привело до того, що ми зараз маємо в нашій організації. Говорити ж про суттєві здобутки в нормалізації становища в комсомолі не доводиться. Потрібні час і терпіння. Ми намагаємося щось робити. Наприклад, на істфакі за ініціацією комсомольського активу створено політичний клуб, де ведеться жива полеміка з найактуальніших проблем внутрішнього і зарубіжного життя. В центрі нашої уваги — неоднозначні матеріали з «Огонька», «Нового міра», «Знамени», «Літературної газети» та інших видань. Ми вчимося мислити, слухати опонента, відстоювати у гострій полеміці свою точку зору. В дискусіях «на рівних» беруть участь студенти і викладачі. На засідання нашого клубу приходять і члени різних неформальних організацій. Це добре. Думаю, що й викладачам корисно і цікаво відвідувати наші раунди.

## ПЕРШОЧЕРГОВІ ДІЇ... ЧЕРЕЗ ПІВРОКУ

17 березня загальноуніверситетська студентська конференція з проблем гуртожитків винесла рішення, яке повинна була затвердити Вченій раді. Але на останньому засіданні Вченій ради в порядку денного стояло затвердження плану першочергових дій по поліпшенню умов навчання, побуту і відпочинку сімейних студентів у світлі Постанови колегії державного комітету СРСР з народної освіти, Секретаріату ВЦРПС і Секретаріату ЦК ВЛКСМ від 18 листопада 1988 р.

По-перше, незрозуміло, чому заходи по виконанню згаданої постанови обговорювалися через 4 місяці після її прийняття. Як пояснила редакція вченого секретаря О. Г. Пойченко, це питання було запропоноване на обговорення Вченій ради головою студентської комісії Ю. Бушком і було заплановане для обговорення 2–3 місяці тому. Такий порядок роботи називається «тяганиною» і красномовно свідчить про діяльність Вченій ради університету.

По-друге, чому не можна було замість цього застарілого питання розглянути і затвердити рішення студентської конференції з питання гуртожитків, включивши і положення сімейних студентів одним із його пунктів? Адже після конференції прошло 10 днів, а це реальний строк для підготовки питання засідання Вченій ради.

Виступаючи як співдоповідач на засіданні Вченій ради, секретар комітету комсомолу Ю.

Бошко взагалі не згадував про справи сімейних студентів, сказавши, що його доповідь основана на рішенні студентської конференції. У відповідь на виступ Ю. Бошко члені Вченій ради домовилися внести деякі поправки в проект постанови. Отже, Вченій ради, яка не збиралася обговорювати рішення конференції і по суті не обговорювала його, нібито прийняла постанову з цього питання. Вважаю, що такий підхід до рішення студентської конференції не може задовільнити комсомольців. І пред'являти претензії вони повинні своєму секретарю Ю. Бошко. Саме він не підготував обговорення питання по студентській конференції на Вченій ради, виступив експромтом і лише вінс зайву путаницу.

Що стосується поліпшення умов навчання, побуту і відпочинку сімейних студентів, то проректор І. Г. Рутовський Інформував Вченій ради про те, що із 226 сімей 166 забезпечено гуртожитками. Із незабезпечених сімей 16 гостро потребують житла. Лише після відкриття гуртожитку № 11 з'явиться можливість надати житло всім студентським сім'ям.

І. Г. Рутовський запропонував розглянути можливість використання приміщення кафедри ци-

вільної оборони для створення дитячого садка з пунктом медичного обслуговування. Ця пропозиція викликала заперечення з боку проректора з наукової роботи М. М. Чеснокова. Він звернувся до Вченій ради з пропозицією передати приміщення, що звільняється, під лабораторію, яку виселяють із непридатного приміщення за наказом служби санепідемстанції. Дитсадок для дітей із студентських сімей він запропонував обладнати в новому гуртожитку.

На запитання колишнього голови студентського профкому С. Кичмаренка, чи можна розмістити цю лабораторію у житловому корпусі з екологічними міркуваннями (до профкому вже зверталися студенти, які живуть поблизу, з побоюваннями про екологічну небезпеку даної лабораторії), проректор Чесноков відповів, що ніякої екологічної небезпеки при розташуванні лабораторії не буде. Отже, це питання залишається відкритим.

Що постановила Вченій ради і чи відбудеться окрім засідання по затвердженню рішення студентської конференції з проблем гуртожитків, ми повідомимо в одному з наступних номерів.

**Б. ВЕРНІКОВА.**

## В. М. ПЕТРІАШВІЛІ

Видатний хімік Василь Мойсейович Петріашвілі (Петрієв) (1845—1908) народився в селі Циласкурі Тифліської губернії у сім'ї священика. В 1865 р. закінчив духовну семінарію і тут же вступив на юридичний факультет Новоросійського університету. Незабаром, відчувши потяг до природничих наук, він переводиться на фізико-математичний факультет, котрий закінчив із золотою медаллю в 1870 р.

Василь Петріашвілі залишається в університеті лаборантом кафедри технічної хімії. В 1872 р. він з успіхом захищає магістерську дисертацію за темою, повязаною з вивченням деяких органічних сполучень. В 1873 р. — удосконалює свої знання в Бонні, в лабораторії відомого хіміка Кекуле. Серйозні теоретичні дослідження, велика практична робота поєднуються з викладацькою діяльністю: Петріашвілі проходить шлях від лаборанта до ординарного професора кафедри технічної хімії (1881). В 1905 р. учений-педагог обирається деканом фізико-математичного факультету, а в 1907—1908 рр. виконує обов'язки ректора Новоросійського університету.

Чудовий лектор, добра і чуйна людина, завжди готова прийти на допомогу, він користувався великою любов'ю студентів і колег. Автор більш ніж 100 наукових робіт, Ва-

силь Мойсейович приділяв багато уваги вивченню органічних кислот; його роботи й дослідження не втратили актуальність. Вони містять в собі багатий експериментальний матеріал з питань хімічної рівноваги, дають численні підтвердження закону дії мас. Оригінальні і цікаві навіть сьогодні статті Петріашвілі по виноградарству і виноробству, опубліковані у «Вестникі виноделия», що видавався в Одесі В. Е. Таїровим.

Разом з О. А. Веріго Василь Мойсейович був організатором Одеської міської лабораторії по боротьбі з фальсифікацією харчових продуктів і надруковував цілій ряд робіт по контролю за їх доброкінностю.

Протягом багатьох років В. М. Петріашвілі як публіцист виступав на сторінках різних грузинських періодичних видань. Його численні статті та замітки, котрі відрізняються неабиякою майстерністю, розповідають про нелегке життя грузинського селянства.

Великий учений і людина, В. М. Петріашвілі був представником тієї прогресивної частини професури, яка стала гордістю і славою Новоросійського (Одеського) університету.

**Г. ПЕРЛОВ,**  
голова громадської  
інспекції Товариства  
охорони пам'ятників.

студентов, принявших участь в этом добром деле: Лиз Барбара Маричал, Эльвира Корбелль, Адриана Суарез, Педро Абель Гонсалез, Хорхе Родригес Милиан, Алексей Алонсо Малачин, Хорхе Луис Суарез, Фелипе Бэлл Санчез, Наталя Перес Данильченко, Юдит де ла Роса.

**Имай ДЕЛЬГАДО,**  
преподаватель-куратор  
кубинских студентов ОГУ.

## БОЛГАРСКИЙ ПРОСВЕТИТЕЛЬ

22 марта на филологическом факультете Одесского госуниверситета состоялась конференция, посвященная 200-летию со дня рождения видного общественного деятеля Болгарии, педагога, ученого Василя Априлова. В конференции принимали участие консул Генерального консульства Болгарии Илия Георгиев, профессор Софийского университета Стефан Брезинский, преподаватели кафедры славянского языкоznания А. К. Смольская, Л. П. Зеленко, В. А. Колесник.

Выступающие рассказали о личном вкладе Василя Априлова в развитие новоболгарского образования. Априлов жил некоторое время в Одессе, в «Одесском вестнике» печатались его работы. Он помог многим болгарским юношам получить образование в Одессе — по его просьбе граф Воронцов учредил для них стипендию. Априлов понимал, что его труд не пропадет даром. В конце своей жизни Василий Априлов сказал: «Что я смог сделать, я сделал». И так сказать он имел полное право.

Студенты, изучающие в университете болгарский язык, исполнили болгарские народные песни.

Я думаю, такие встречи необходимы для каждого из нас, они помогают нам приобщаться к истокам мировой культуры, познакомиться с культурным развитием славянских народов, с выдающимися историческими деятелями.

**В. САЛМИНА,**  
студентка I курса  
филфака.

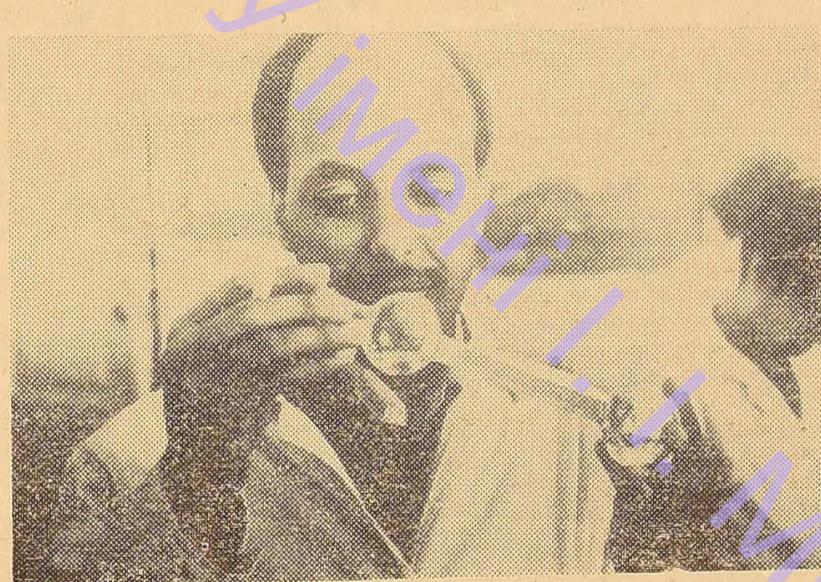
## От чистого сердца

20 марта Кубинское землячество провело мероприятие, в котором участвовали самые активные ребята, обучающиеся на историческом и механико-математическом факультетах. Мы ездили в пионерский лагерь «Молодая гвардия», где учатся и живут армянские дети из районов, пострадавших

от землетрясения. Там мы встретились с детьми и их родителями. Общение наше было теплым и веселым, в тоже время, печаль окружила нас, когда возникали грустные воспоминания.

Мы передали ребятам игрушки, детскую одежду по поручению всех кубинских студентов, обучающихся в Одесском госуниверситете и в институте народного хозяйства.

От всей души благодарим



Студент IV курса химфака Тешоме Хевот. (Эфиопия).

## Неподдельный интерес

Необычность нынешней избирательной кампании вызвала неподдельный интерес к ней у иностранных учащихся. 23 марта специально для них была организована встреча с преподавателем кафедры истории КПСС П. И. Ранневым, который рассказал о новом Законе о выборах, о принципиальном значении выборов для развития и углубления перестройки. В заключение он ответил на возникшие вопросы. Порой они были непростые: демократично ли то, что во многих округах баллотируется только один кандидат? Почему спустя семь десятилетий вновь выдвигается лозунг «Вся власть Советам?» Как гарантируется демократизм выборов в условиях однопартийной системы? Многие иностранные учащиеся изъявили желание пойти в воскресенье на избирательные участки, чтобы наблюдать за ходом выборов.

**М. КОНОНЕКО,**  
ст. инспектор деканата по РИУ.

## Приглашаем на просмотр

3 по 15 апреля в научной библиотеке ОГУ (3-й этаж, комната № 28) состоится открытый просмотр литературы, посвященный 45-летию освобождения Одессы от немецко-фашистских захватчиков. На просмотре представлены различные экспозиции, посвященные различным этапам истории города.



## Mic Університет-89

Святкової ночі з 7 на 8 березня проводилася велика розважальна програма, яка розпочалася конкурсом «Mic Університет-89».

«Mic Університет-89» — студентка 4 курсу російського відділення філфаку, член команди КВН ОДУ і учасниця танцювального ансамблю «Варіанти».

Ми пропонуємо вашій узазі інтерв'ю з переможницею.

— Наталя, які в тебе були враження в перші хвилини після перемоги в конкурсі?

— По суті, я вже здогадувалася, що перемогла, підрахувавши бали. Але коли оголосили, що я стала переможницею, навіть зіткнулася. Справа в тому, що конкурс для мене був грою, мене настільки захопив процес, що іноді я забувала про результати і бали, тому перемога вияви-

— А який з конкурсів тобі більше за все сподобався? Напевне, танцювальний?

— Так, я дуже люблю танцювати. Але одна, без ансамблю, виступала вперше. І також вперше вдалося сказати зі сцени великий кількості чоловіків одночасно про те, яким повинен бути ідеальний чоловік в моїй уяві.

— А що не сподобалось?

— Дуже не сподобався конкурс, в якому треба було «розважити екзаменаатора». Запитання були так закручені, що на «розвагу» не залишалося часу і бажання. Цей конкурс був одним із трьох, про які ми заздалегідь нічого не знали. Краще б його замінили на конкурс «Живі картини», що був відмінний.

— Які людські якості ти більш за все поважаєш в людях?

— Це складне питання. Перш за все доброту (добри люди зараз рідко зустрічаються) і вміння бути інтелігентною людиною.

— А хто, на твою думку, є інтелігентною людиною?

— Ті, у кого є деяка святість, заради якої людина живе. Вимогливість до себе, почуття постійної незадоволеності собою.

— При такому підході до життя у тебе, мабуть, багато друзів!

— Так, друзів у мене багато, завдяки команді КВН, ансамблю і студклубу.

— І як вони поставилися до твоєї перемоги?

— Вони були задоволені. Крім того, по закінченні конкурсу виявилось, що вони хвілювалися за мене більше, ніж я за сцені.

— Наталя, ти перемогла. Чи вважаєш ти себе сильною особистістю?

— Ні. Рідко як жінка може вважати себе сильною особистістю, навіть якщо вона переможниця.

— Чи збираєшся ти брати участь у наступному конкурсі?

— Ще не вирішила. Фінни говорять: «не треба бігати швидше, ніж уміє думати голова».

— Ти щаслива людина!

— Звичайно. Вважаю себе безмежно щасливою.

Бесіду вели  
В. ЄСАУЛЕНКО,  
М. ГЕРШТЕЙН,  
студенти 3 курсу істфаку.  
Фото К. АХНАЗАРЯНА.

Вадим Ярмолинець

## ОНИБКА В РАСЧЕТАХ

Вчера хорошие люди объяснили дедушке Макаронову, что, оказывается, интенсификация любого производства за счет укрепления дисциплины, передовых методов хозяйствования и внедрения новой техники дает резкий подъем производительности, что непосредственно приводит к росту благосостояния.

Выслушав эти объяснения, дедушка Макаронов схватился за голову:

— Мама моя родная! Это же если я стану работать не так как раньше — спустя рукава, а как хорошие люди рекомендуют, то мое благосостояние претерпит радикальные изменения!

А раньше он как работал, что его это все так взволновало? Раньше он, бывало, часов в двенадцать проснется — полежит. Потом встанет, в скверик пойдет. Прогуливается. Где бутылку пустую заметит — сберет ее. Сдаст. На вырученные деньги в кино сходит. Он сильно кино любит. Особенно иностранное, где богатые мужчины возят в собственных автомобилях красивых женщин. Он тоже хочет купить себе автомобиль и возить в нем красивых женщин. Он всю пенсию до копеечки на него откладывает. А на кино бутылки в парке собирает. И ему хватает. На кино. А вот на автомобиль что-то медленно копится. И тут хорошие люди объяснили ему, как это дело ускорить. И на следующий день он его ускорил.

Во-первых, строго соблюдала дисциплину, в восемь ровно уже был на рабочем месте. В

скверике. Во-вторых, используя явные преимущества планового метода, поделил сквер на квадраты и обследовал каждый вдоль-поперек и крест-на-крест. В-третьих, в порядке внедрения новой техники, тихонько утащил у садовника грабли и прочесал труднопроходимый кустарник. В-четвертых, наволочку для транспортировки посуды, которую снял по дороге на работу с веревки во дворе, вернулся, а вместо нее взял пододеяльник, так как передовые методы работы остро потребовали оперативного введения новых мощностей. И, наконец, собранную стеклотару сдал, получив на руки 12 рублей 60 копеек, что составило экономический эффект по сравнению с предыдущим днем 12 рублей 50 копеек.

— Вот оно благосостояние! Вот он, мой автомобильчик и красивые женщины! — воскликнул дедушка Макаронов, возвращаясь с работы в первый день своей новой жизни и одной рукой скимая свои возросшие доходы, а другой придерживая кругом ідущую от счастья голову. — Теперь надо, — продолжал он, — срочно замочить это дело, чтобы и в дальнейшем обеспечить рост своего благосостояния!

И решив так, он купил себе колбаски с булкой, шкалик и, не откладывая в долгий ящик, замочил это дело. Замочил, и так ему хорошо стало, таинственно, что он подумал:

— А дай-ка я спою, а то никаких сил нет столько счастья в себе одном держать.

И остановившись, где шел, он

исполнил свои любимые: «Из-за острова на стрежень», «Про Костю — моряка», «Вернисаж» и «Яблоки на снегу», собрав при этом многочисленную аудиторию, которая дружно подхопывала и подпевала дедушке, что, в свою очередь, вдохновило его на то, что он мало того, что спел, так еще и сплясал. И так он здорово тел и плясал, что двоє із тех, кто стоял в числі подпеваючих и разделяє общую радість, обняли дедушку с двух сторін і попросили пройти с ними в отделение міліції, где он смог бы расширить круг та, кто ще не успів порадоватися з ним.

Ясное дело, дедушка согласился, прошел с теми в отделение и там повторил всю программу: спел, сплясал и еще рассказал стихотворение «Не жалею, не зову, не плачу», в конце которого таки расплакался, видимо предчувствив возможные неприятности. Между тем, новой дедушкиной аудитории его выступление понравилось и они, со своей стороны, оштрафовали его не на сто рублей, а только на пятьдесят и еще, в порядке освоения смежной профессии, дали ему возможность покрасить десяток другой скамеек в скверике, где началася его новая жизнь.

Теперь дедушка Макаронов красит эти скамейки и размышляет:

— Что-то тут не то. Так как вместо роста благосостояния налицо совершенно обратная картина. Видимо, что-то я заскочила недопоняла. Видимо, какая-то ошибочка закралася в мои расчеты.

Де синові пальці, які розімнуть твої слізози  
і зморшки розгладять на твому вродливім лиці?  
Де донькині руки, прозорі, немов папірці,  
що кров обтиратимут і заплітатимут коси!  
Чому їх немає!

Ти схожа на бідне байстрия,  
хоч плач твій сирітський відлунює тисячним болем.  
Лелека самотній літає над зраненим полем.  
Сльоза його чорна останнє стебло спопеля.

І вже закатовано піс і згвалтовано лукі.  
То де ж ви, сини!  
Де ви, доньки!  
До нені прийтіть.  
У ширій спокуті на груди Вкраїні впадіть,  
і палко любіте, як люблять опісля розлуки.

### ЛІСНИКІВ

Твое обличчя, наче давня фреска,  
всotalo все, що в цім житті було.  
У павутинні зморшок світ воскресне  
і мудрістю освітиться чоло.  
Через поріг зайде до хати пам'ять.  
А ти мовчи. А ти не говори.  
Нехай шепочуть шерхлими устами  
берези й клени, дуб і явори.  
У них своя, у них не наша мудрість.  
Вони жили не роки, а віки.  
Для цього, певне, теж потрібна мужність —  
не вмрти від жорстокої руки.  
У них своя, у них не наша пам'ять.  
Вони мовчать — берези, явори,  
схиливши мудрі голови над пнями...  
І ти мовчи.  
І ти не говори...

### ПОВІНЬ

Схлипнула і захлинулася світом...  
І повінь  
у переповнений вечір знову тіка.  
Крутить шалено Земля мій розхитаний човен  
і потопа в березневому сяїві ріка.  
Підмива береги, і шматки червонястої глини  
забирає собі і несе у п'янку глибину,  
і розчиняє у собі на частки первинні,  
і підганяє, і лас повільну весну.  
Пуп'янки-зорі розквітили на сірому тілі.  
Палають багаттями в ріці небесні вогні.  
І на крижинах слизьких  
засинають лілії червоні і білі,  
і усміхаються, вміті, весні  
у тривожному сні.

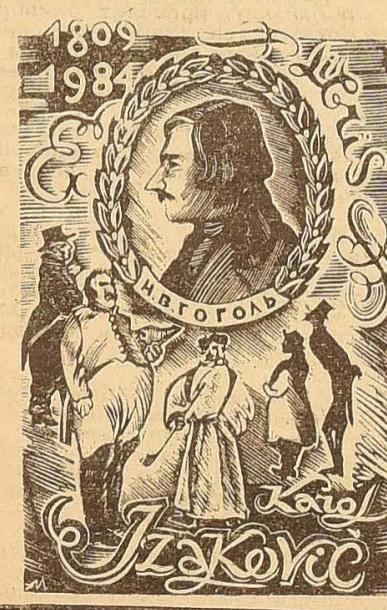


**Місячник**  
**сміху в АДУ**  
**розпочи-**  
**нають**  
**мехматівці**  
**і геологи**

до 180-річчя М. В. Гоголя

Миколі Васильовичу Гоголю, героям його творів присвятили свою творчість багато хто з радянських та зарубіжних графіків, які створили цілу галерею книжкових знаків (екслібрисів).

Нещодавно в бібліотеці № 5 Малиновського району м. Одеси відкрилася виставка екслібрисів, присвячена 180-річчю з дня народження М. В. Гоголя.



ля, організована Одеським клубом любителів екслібрису і книжкової графіки.

Представляемо книжкові зна-  
ки графіків Є. І. Кузнецової  
(м. П'ятигорськ) і А. С. Мис-  
тецького (м. Київ), які присвя-  
тили свої твори малої графі-  
ки (екслібриси) творчій спад-  
щині класика російської літе-  
атурти М. В. Гоголя. Ек-  
слібриси вибрані із колек-  
ції співробітника СПТУ № 27  
М. Б. Гітельмахера.

М. ДЕНИСОВ,

ПИШІТЬ НАМ:

270057, Одеса-Центр вул.  
Петра Великого, 2, держуні-  
верситет, редакція газети «За  
наукові кадри».

ЗАХОДТЬ:

Одеса, вул. Радянської Ар-  
мії 24, 1-й поверх, кімната, 9.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 акуруша формату газети «Правда».

Зам. № 3741.